

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 430/2495

พระยาศรีวิกรมานาติย์โจทก์ กรมสรรพากรจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.รัชฎากร มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

ฟ้องว่า เจ้าพนักงานประเมินสรรพากร ประเมินภาษีเงินได้และเรียกเงินเพิ่มจากโจทก์เกินไปกว่าที่โจทก์จะต้องเสีย 1 ล้านบาทเศษ โจทก์อุทธรณ์ อธิบดีกรมสรรพากร มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์โจทก์ โจทก์จึงมาฟ้องศาลตามประมวลรัษฎากรมาตรา 30(2) ขอให้ศาลพิพากษายกหรือกลับแก้การประเมินและคำสั่งชี้ขาดของอธิบดีกรมสรรพากรที่ให้โจทก์ชำระเงินค่าภาษีเพิ่มเติม อันไม่ถูกต้องนั้นเสีย ดังนี้ เป็นการฟ้องขอให้ปลดปล่อยทุกข์ การที่จะไม่ต้องเสียเงินจำนวนนั้น อันเป็นทรัพย์สินที่พิพาท แม้คำของทนายฟ้องโจทก์จะเบี่ยงบ่ายไปประการใด ก็หาทำให้ผลแห่งคำการปลดปล่อยทุกข์เปลี่ยนแปลงไปไม่ได้ ศาลแขวงจึงไม่มีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีนี้ได้ ระยะเวลาตามประมวลรัษฎากรมาตรา 30(2) ที่ให้อุทธรณ์คำวินิจฉัยของอธิบดี หรือข้าหลวงประจำจังหวัดต่อศาลภายในกำหนด 15 วัน ฯลฯ นั้น เป็นระยะเวลาที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีพิจารณาความแพ่ง ฉะนั้นเมื่อมีเหตุอันสมควร ศาลสั่งให้ขยายระยะเวลานั้นได้ตาม ป.ม.วิ.แพ่งมาตรา 23.

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและร้องเพิ่มเติมฟ้องต่อศาลแขวงพระนครใต้ เมื่อเดือนเมษายน ๒๔๙๒ โจทก์ได้รับหนังสือจากเจ้าพนักงานประเมินสรรพากร ประเมินภาษีเงินได้ พ.ศ. ๒๔๘๘, พ.ศ. ๒๔๘๙ และ พ.ศ. ๒๔๙๐ และเรียกเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๒ แห่งประมวลรัษฎากรให้นำเงิน ๙๔๔,๗๘๓.๓๔ บาท สำหรับ พ.ศ. ๒๔๙๐ ไปชำระ โจทก์เห็นว่าไม่ถูกต้อง จึงได้อุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมสรรพากรตามความในมาตรา ๒๐ และ ๓๐ แห่งประมวลรัษฎากร ขอให้อธิบดีกรมสรรพากรสั่งปลดภาษีที่เรียกเก็บสำหรับ พ.ศ. ๒๔๘๘, ๒๔๘๙ และ ๒๔๙๐ ที่เจ้าพนักงานประเมินได้เรียกเก็บเพิ่มเติมเสียทั้งสิ้น อธิบดีกรมสรรพากรได้มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ของโจทก์สำหรับ พ.ศ. ๒๔๘๘ และ พ.ศ. ๒๔๙๐ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ (๒) โจทก์จึงอุทธรณ์คัดค้านคำชี้ขาดนั้น ขอให้ศาลพิพากษายกหรือกลับแก้การประเมินและคำสั่งชี้ขาดของอธิบดีกรมสรรพากร ที่ให้โจทก์ชำระเงินค่าภาษีเพิ่มเติมอันไม่ถูกต้องนั้นเสีย ศาลแขวงพระนครใต้เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีมีทุนทรัพย์ที่พิพาทกันด้วยเงินภาษีหรือทรัพย์สินเป็นจำนวนถึง ๑,๗๒๗,๙๐๗.๐๙ บาท คดีไม่อยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาได้ จึงพิพากษายกฟ้อง โจทก์, จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์เห็นว่า เป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ พิพากษายก คำพิพากษาศาลชั้นต้นให้พิจารณาพิพากษาใหม่ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาโดยที่ประชุมใหญ่เห็นว่า กรณีนี้โจทก์ต้องเสียเงินค่าภาษีใน ๒ ปี นั้นเพิ่มขึ้นอีก ๑,๗๒๗,๔๐๗ บาท ๐๙ สตางค์ เหตุที่โจทก์ต้องเสียก็เพราะการประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของอธิบดี ฉะนั้นจึงเห็นได้ชัดว่าทุกข์ของโจทก์ ก็คือการต้องสูญเสียเงินล้านเจ็ดแสนเศษนั้น การประเมินของเจ้าพนักงานหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของอธิบดีเป็นแต่เพียงต้นเหตุแห่งทุกข์ ทุกข์อันแท้จริงที่โจทก์ฟ้องขอให้ศาลปลดปล่อยนั้น ก็คือการที่จะไม่ต้องเสียเงินจำนวนนั้น อันเป็นทรัพย์สินที่พิพาท คำขอทนายฟ้องจะเบี่ยงบ่ายไปประการใด หาทำให้ผลแห่งการขอปลดปล่อยทุกข์เปลี่ยนแปลงไปไม่ได้ ดังที่เคยวินิจฉัยไว้ในคำสั่งคดียกที่ ๑๕๕๙/๒๔๙๒ จึงพิพากษากลับให้ยกฟ้องโจทก์และอาศัย

อำนาจตาม ป.ม.วิ.แพ่งมาตรา ๑๔๘ วรรค ๓ ประกอบด้วยมาตรา ๒๓ ศาลฎีกาเห็นสมควรสั่งให้
ขยายระยะเวลาที่เกี่ยวข้องวิธีพิจารณาความแพ่งอันกำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรมาตรา ๓๐(๒)
ให้โจทก์มีสิทธิที่จะฟ้องใหม่ต่อศาลที่ถูกต้องภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันอ่านคำพิพากษา

องค์คณะ

ประมุข สุวรรณสร · ดุลยการณ์โกวิท · ดุลยทัศน์ชนาณัติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/430/2495>